

Čo povedala na to poškodená rodina a tiež verejná mienka, nechcem rekriminovať. Asi to, že súdy a advokáti vykrútili paragrafy, bohatý automobilista a poisťovňa neplatia, a chudobný človek nemá ochrany!

Tu je tá medzera v novom automobilovom zákone, na ktorú som chcel poukázať.

Časť nového automobilového zákona o povinnom poistení bola vynesená práve zo sociálnych dôvodov: chrániť majetkovo slabších v prípade škody.

Tento účel — ako vidíme — nebol úplne dosiahnutý. Stal sa prípad, že tí sociálne slabší ostali bez pomoci. Pri tom držiteľ motorového vozidla platí prémie poisťne ďalej a poisťovňa tiež berie prémie vesele ďalej, ako by sa nič nebolo stalo.

Bohužiaľ, takéto prípady sa budú opakovať čím ďalej, tým viac.

Ale i bez ohľadu na to, akonáhle takýto prípad je čo len i teoreticky možným, musí prísť náprava.

Odpomoc si predstavujem novelizovaním zákona tak, že nie držiteľ registričovaného motorového vozidla má uzavrieť poistenie na prípad škody, ale samé registričované vozidlo. To jest každé motorové vozidlo, predtým, než bude doň zavedená pohonná látka a vložený elektrický prístroj pomocný na zapalovanie — obyčajne akumulátor — musí byť poistené na prípad škody zapríčinennej týmto vozidlom akýmkoľvek spôsobom a ktoroukoľvek osobou bez ohľadu na oprávnenie viesť voz, tak, aby bolo vylúčené, že by motorovým vozidlom zapríčinená škoda v prípade nevinu poškodeného nebola nahradená.

Teda sám voz má byť poistený, sám voz má byť v právnom pomere s poisťovňou tak, aby týmto vozom zapríčinená akákoľvek škoda bola vždy hradená poškodenému, vyjmúc taký prípad, že si poškodený sám zapríčinil škodu.

Vzhľadom k terajšej štruktúre poisťovania je potrebná zmena tohoto paragrafu, treba novelou expressis verbis ustanoviť nový tento právny pomer vozu k poisťovni.

Touto opravou nového automobilového zákona sme povinní nielen k vôli dokonalosti diela, ale hlavne z dôvodov, pre ktoré bol zákona vyneseny, to jest chrániť sociálne slabších pred škodami provozom aut spôsobenými a zaistiť čím rýchlejšie likvidovanie škôd.

Dr. Th. Nussbaum, sen. prez. n. s. a Ján Soukup, radca n. s.:

Rozhodnutia najvyššieho súdu: trestné.

K § 4, odst. 2 zák. čl. XL : 1914; To, že dlžníkovi nebola zaslaná pred výkonom bernej exekúcie upomienka podľa výnosu ministerstva financií č. 17.353/1933, nečiní výkon exekúcie bezprávnym. (Zm IV 13/35 zo dňa 20. III. 1935.)

Najvyšší súd zamietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného, odsúdeného nižšími súdmi pre návrh k prečinu násilia proti orgánu vrchnost podľa § 69, č. 1 trz. a § 4, odst. 2 zák. čl. XL : 1914, ako bezzákladnú z týchto dôvodov:

Pokiaľ sťažovateľ uplatňuje dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1a) trp. námietskou, že výkon exekúcie bol protiprávny, pretože nebola mu zaslaná pred výkonom exekúcie upomienka v smysle výnosu ministerstva financií č. 17.353/1933, je zmätočná sťažnosť založená na tvrdení okolností, ktoré súdy nižších stolíc nezistily, toto prevedenie zmätočnej sťažnosti odporuje tedy predpisu § 33, odst. 3 nov. k trp. a bola zmätočná sťažnosť v tomto bode odmietnutá podľa § 434, odst. 3 trp. ako zákonom vylúčená. Len sa však podotýka, že ku správne posúdeniu trestného činu nie je treba pravdivosť tvrdenej okolnosti zisťovať, pretože výzva písomnou upomienkou je pred zavedením exekúcie ovšem nariadená už v § 344, odst. 2 zák. č. 76/1927, je však v odst. 6. toho istého

§ stanovená, že v prípade prodlenia môže byť exekúcia zavedená aj bez predchádzajúcej upomienky a že to prísluší posúdiť vymáhajúceму úradu; z toho plynie, že nelze tvrdiť bezprávnosť výkonu exekúcie výkonnými orgánmi, výkon ktorých mal byť zmarený, keď sa ani netvrdí, že by tieto neboli vymáhajúcim úradom riadne poverení výkonom exekúcie, na čom sa ich úradný výkon po právu jedine zakladá.

Inak je zmätočná sťažnosť na základe § 385, č. 1a) trp. podaná bezdôvodne a bola podľa § 36, odst. 1. nov. k trp. zamietnutá. Zákon hore citovaný dovoľuje v § 364, odst. 1 zabavenie hmotných vecí hnutelných, ktoré sú u dlžníka a upravuje v § 357 postup oprávnenej osoby, ktorá tvrdí, že má na predmety bernou exekúciou postížené právo, ktoré nedovoľuje, aby exekúcia bola vykonaná; nebol tedy exekučný výkon bezprávny preto, že boly zabavené u obžalovaného sa nachádzajúce svaďobné dary jeho dcéry, a to ani vtedy, keby výkonné orgány boli vedeli, že dcéra obžalovaného má pred svadbou a že priatelja a známi jej posielajú dary. Z »mala fides« sú úradníci na svoj predpisom odpovedajúci postup sťažovateľom obviňovaní celkom nezákonne. § 10 zák. čl. XL:1914 dovoľáva sa sťažovateľ bezdôvodne, lebo jeho ustanovenie sa vzťahuje na pachateľa, kdežto obžalovaný je vinný návodom ku shluknutiu, ktoré sa podľa zistenia napadnutých rozsudkov tiež uskutočnilo.

K § 303 trz.: Skrátenie nohy následkom nepravidelného liečenia zlomeniny stehennej kosti je zmrzačením v smysle tohoto zákonného ustanovenia. Naproti tomu nepadá pod pojem trvalých následkov traumatická brušná kýla, ktorá sa dá operatívnou cestou snadno odstrániť. (Zm IV 116/35 zo dňa 3. IV. 1935.)

Na jvyšší súd vyhovol zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva, zrušil z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1b) trp. čo do kvalifikácie rozsudky nižších súdov a kvalifikoval trestný čin obžalovaného, spáchaný na škodu J. B-ovej aj podľa § 303 trz.; naproti tomu zamietol zmätočnú sťažnosť vrchného štátneho zastupiteľstva, pokiaľ sa tejže kvalifikácie domáhal aj pri trestnom čine spáchanom na škodu O. K-a; z d ō v o d o v :

Pri právnom posúdení, či je poškodenie na tele, zistené odborným znaleckým posudkom, kvality v § 303 trz. určenej, nie je súd viazaný názorom, ktorý v tom smere prejavili súdni znalci-lekári, aj keď ovšem musí brať patričný zreteľ k ich odbornej mienke pri kvalifikovaní stupňa a jakosti zisteného zranenia či poškodenia tela. V týchto medziach najvyšší súd uznáva dôvodným tvrdenie zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, že poškodenie J. B-ovej, ktoré po nepravidelnom liečení zlomenia stehennej kosti pravej nohy zostalo a javí sa v skrátení tejto nohy o 3 cm, ponevák pahýly kosti sú na túto dĺžku 3 cm vedľa sebe položené a tak srastlé, je zmrzačením J. B-ovej, zvlášte keď podľa zistenia vrchného súdu chodí o barlách. Keď sa aj bez nich môže dostatočne pohybovať, je preca tým, že kríva a že používa barál, v miere veľmi podstatnej a trvale obmedzená v plnom využití pravidelných telesných schopností; to však je už ďaleko ťažší následok, než aký je obyčajne spojený s prechodným poškodením na tele a je preto treba považovať ju pre tento ťažký následok, ktorý je aj viditeľný, v smysle zákona za zmrzačenú. Možnosť operatívnej opravy novým zlomením kosti, opätovnou úpravou a vyhojením nič na tom nemení v prospech obžalovaného, lebo poškodená nijak nemôže byť nútená k tak ťažkým zákrokom operatívnym a musí sa vychádzať zo stavu, ktorý je tu po dokončení liečenia poškodenia na tele spôsobeného obžalovaným. Tomuto nemôže prospeť ani to, že snáď liečenie iného spôsobu mohlo mať prípadne aj lepší výsledok, lebo doterajšie liečenie sa prevádzalo v nemocnici, tedy istotne podľa priemerných pravidiel lekárskej vedy; nutnosť liečenia bola privedená trestným činom obžalovaného a jeho výsledky sú s ním preto v príčinnej súvislosti, lebo nie je tvrdené, že by táto bola pretrhnutá takým činom inej osoby, z ktorého by bolo výlučne povstalo terajšie zmrzačenie J. B-ovej. Takto je už na tomto základe daná kvalifikácia

jej poškodenia podľa § 303 trz.; nerozhoduje tedy, či sa má skrátenie nohy považovať aj za nápadné zohavenie. Ponevác poškodenie J. B-ovej obžalovaným malo za následok, že sa stala mrzákom, bol tento čin obžalovaného kvalifikovaný podľa § 303 trz. (§ 33, odst. 1. por. nov.).

Najvyšší súd však neshľadal základu k tomu, aby takto kvalifikoval aj ťažké poškodenie O. K-a ml. preto, že mu po liečení brušnej rany zostala traumatická brušná kýla, veľkosti detskej pästi, snadno napravitelná a páskou zadržiteľná. Súdni lekári tu uznali, že taká kýla, ktorá sa dá operatívnou cestou snadno odstrániť, nepadá pod pojem trvalých následkov; keď zistili, že poškodený je prez to k zamestnaniu plne schopný, nemožno túto ujmu na telesnej neporušenosti označiť za upadnutie do nemoci. Týmto pojmom nemá zákon v § 303 trz. na zreteli každú ujmu na telesnej neporušenosti, ale ako sa podáva zo srovnania s inými veľmi ťažkými následkami na zdraví v tomto § uvedenými, sa obvykle za nemoc považuje taký prechodný stav telesný, ktorý podľa toho, že spôsobuje postihnutému bolesti, núti ho k obmedzeniu pravidelného spôsobu života pri najmenšom vo smere voľného, inak obvyklého a nerušeného pohybu, obvyklej výživy a pod. a zabraňuje mu prípadne aj vo výkone jeho povolania. Nič takého súdni lekári o poškodenom O. K-ovi nezistili; keďže uznali, že kýla je snadno odstrániteľná operatívnou cestou, nie je ani na tomto základe možné usudzovať na stav nemoci, ako sa dá predvídať, dlho trvajúcej. Že by konečne táto vada učinila poškodeného O. K-a mrzákom, netvrdí ani zmätočná sťažnosť. Ponevác sa tedy nedá u O. K-a dovodiť stav zranenia v § 303 trz., bola v tomto smere zmätočná sťažnosť vrchného štátneho zastupiteľstva podľa § 36, odst. 1. por. nov. zamietnutá ako bezdôvodná.

K § 284 trz.: Keď dieťa bolo usmrtené na návod nemanželskej matky, treba jej čin kvalifikovať podľa § 69, č. 1 a § 284 trz., čin pachateľov však podľa § 279 trz. (Zm III 363/34 zo dňa 10. IV. 1935.)

Obžalovaná A. P-ová bola rozsudkom porotného súdu uznaná vinnou ako pachateľka podľa § 70 trz. zločinu úmyselného zabitia podľa § 279 trz., ktorý spáchala tým, že usmrtila ihneď po porodu nemanželské dieťa svojej dcéry H. P-ovej; obžalovaná H. P-ová bola však od obžaloby pre návod podľa § 69, č. 1 trz. na tomto zločine rozsudkom porotného súdu oslobodená, lebo porotci odpovedali síce kladne na skutkové, ale záporne na právne otázky.

Verejný žalobca prevádzajúc vecný dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1a) trp. ohľadom obžalovanej H. P-ovej poukazoval na to, že porotcovia odpovedali na 1. otázku II. skupiny, týkajúcej sa obžalovanej H. P-ovej kladne a tak ustálili skutok, ktorý zakladá skutkovú podstatu zločinu účastenstva na úmyselnom zabití človeka podľa §§ 69, č. 1 a § 279 trz., preca na právnu otázku odpovedali záporne a tak zaviniли tvrdený dôvod zmätočnosti.

Na jvyšší súd vyhovet zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, ale len tak, že obžalovanú H. P-ovú uznal vinnou zločinom podľa § 69, č. 1 a § 284 trz.; z dôvodov:

Podľa skutočností, zistených porotcami v 1. (skutkovej) otázke II. skupiny, týkajúcej sa obžalovanej H. P-ovej nemôže byť pochybnosti o tom, že táto obžalovaná krikom na svoju matku, aby dieťa odpratala a v sude v maštali utopila, aby otec nič nezbadal, svoju matku úmyselne naviedla k tomu, aby usmrtila jej novonarodené dieťa nemanželského pôvodu, čo táto urobila spôsobom ako obžalovaná H. P-ová žiadala.

Takto zistený skutkový stav obsahuje v sebe právne znaky zločinu podľa § 69, č. 1 a 284 trz. Predpis § 284 trz. s ohľadom na zvláštne psychické rozčúlenie nemanželskej matky pri porode posudzuje úmyselné usmrtenie dieťaťa nemanželskou matkou pri porode alebo priamo po ňom miernejšie ako ustanovenie § 279 trz. Zvláštny duševný stav nemanželskej matky je tu však nielen vtedy, keď nemanželská matka sama vlastnou rukou zabije dieťa, ale aj vtedy, keď pri porode alebo priamo po ňom vyzve iného k zabitiu dieťaťa, alebo iným spôsobom spoluúčinn-

kuje pri usmrtení svojho dieťaťa. Ponevác obžalovaná H. P-ová podľa zisteného skutkového stavu ako nemanželská matka priamo po porode naviedla A. P-ovú, aby usmrtila jej novorodené dieťa, neľže jej čin podriadiť pod ustanovenie § 279 trz., ale pod ustanovenie § 284 trz.

S ohľadom na ustanovenie § 74 trz., ktorý výslovne jedná tiež o účastníkoch, teda aj o návodcoch, uvedená osobná vlastnosť H. P-ovej zmiernuje trestnosť činu iba tejto obžalovanej, nie však u obžalovanej H. P-ovej vlastnej pachateľky činu, ktorá nebola nemanželskou matkou novonarodeného dieťaťa a preto nebolo u nej podmienok pre také duševné rozčúlenie, na ktoré hľadí § 284 trz.

Preto najvyšší súd vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu a uznal obžalovanú H. P-ovú vinnou trestným činom, uvedeným vo výroku tohoto rozsudku.

K § 359 trz.: Keď alebo hodnota zabavenej veci alebo výška pohľadávky veriteľa v dobe činu neprevyšovala 2.000 Kč, je čin prečinom. Pre posúdenie otázky, či pachateľ jednal vo vedomí o nesprávnosti svojho činu, je dôležité zistiť, akým spôsobom naložil so zabavenou vecou, v prípade jej predaja so získanými peniazmi. (Zm III 481/34 zo dňa 13. IV. 1935.)

Na jvyšší súd zrušil podľa § 35, odst. 1 por. nov. rozsudky nižších súdov, ktorými bol obžalovaný uznaný vinným zločinom podľa § 359 trz., z týchto dôvodov:

Pri riešení otázky je-li trestný čin, spadajúci pod ustanovenia §§ 355, 356 a 359 trz., zločinom alebo prečinom, treba mať zreteľ na to, aká škoda bola pachateľom veriteľovi spôsobená. Pre zistenie tejto škody je smerodajná jednak výška pohľadávky veriteľa, trvajúca v dobe scudzzenia zabavených vecí a jednak hodnota, ktorú mali v teže dobe zabavené a spreneverené veci. Za základ treba brať pri kvalifikácii činu z práve uvedených čiastok vždy nižšiu. Nakoľko jedna z týchto dvoch hodnôt neprevyšuje 2.000 Kč, je čin prečinom. (Pre trestnú sadzbu je v prípade prečinu v smysle § 4 zák. č. 31/1929 rozhodné tiež, prevyšuje-li škoda 1.000.)

Vrchný súd v súdenom prípade zistil síce, že proti obžalovanému bola vedená exekúcia pre pohľadávky veriteľov, ktoré pôvodne prevyšovali čiastku 2.000 Kč a zabavené spreneverené veci mali v dobe scudzzenia hodnotu 2.000 Kč prevyšujúcu, nezistil však, že by pohľadávky dotýčených veriteľov, trvajúce v dobe spreneverenia, boli vyššie ako 2.000 Kč.

Na túto okolnosť ani poškodení sami neboli vypočutí, ačkoľvek obžalovaný — ako to zo zistenia vrchného súdu vysvitá — počas exekučného pokračovania ešte pred spreneverením zabavených vecí čiastočne aj uspokojil niektorých veriteľov, ktorí mali na spreneverených veciach exekučné záložné právo.

Okrem toho nezistil vrchný súd, či bol obžalovaný vyzrozmeneý o zabavení vecí, zabavených v pôvodnej exekučnej veci, aj pre pohľadávky iných veriteľov, takže neľže posúdiť, či obžalovaný o týchto ďalších exekúciách skutočne aj vedel, prípadne že si bol vedomý, že v dobe trestného činu pohľadávky, pre ktoré boli exekúcie vedené, prevyšovali 2.000 Kč.

Vrchný súd vo svojom odôvodnení inak správne uvádza, že k naplneniu skutkovej podstaty zločinu, prípadne prečinu podľa § 359 trz. sa nevyžaduje po subjektívnej stránke úmysel pachateľa poškodiť veriteľov a považuje preto za nerozhodné, čo urobil obžalovaný s výtazkom predaných vecí, najmä či ho použil na zaplatenie vymáhaných pohľadávok.

Podľa stálej judikatúry nevyžaduje sa síce úmysel poškodiť vymáhajúcich veriteľov, ale nezbytné je vedomie pachateľa o bezprávnosti jeho činu.

Pre posúdenie toho však, jednal-li obžalovaný v takomto vedomí alebo nie, je dôležité zistiť okrem čiastky, ktorú obžalovaný získal predajom zabavených vecí, aj okolnosť, akým spôsobom naložil so získanými peniazmi.

Ponevadž odvolací súd nezistil takých skutočností, od ktorých závisí možnosť správneho použitia zákona, preto najvyšší súd pokračoval podľa 1. odst. § 35 por. nov., zrušil rozsudok odvolacieho súdu a uložil mu, aby vo veci znovu jednal a rozhodol.

K § 6, odst. 2, písm. b) zák. č. 108/1933: Predpokladom toho, aby sa obvinený mohol dovolávať dôkazu omluviteľného omylu, je, že o pravdivosti svojho tvrdenia sám bol presvedčený, avšak dodatočne sa ukázalo, že tomu tak bolo z omylu, ktorého omluviteľnosť skúma súd. (Zm III 418/34 zo dňa 25. IV. 1935.)

Na jvyšší súd vyhovel zmätočnej sťažnosti hlavného súkromého žalobcu, zrušil z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1c) trp. oslobodzujúce rozsudky nižších súdov a uznal obžalovaného vinným prečinom pomlavy spáchaným tlačou; z dôvodov:

Podľa § 8, odst. 3 zák. č. 108/1933 je pri posudzovaní smyslu a obsahu prejavu ako i pri rozhodovaní otázky, či sa dôkaz pravdy alebo dôkaz omluviteľného omylu zdaril, prihliadnuť ku všetkým čiastkam prejavu, ktoré zrejme vnútorne súvisia, a to i keď určitá časť prejavu, obsahujúca také súvislé skutočnosti, nie je stíhaná.

Týmto ustanovením dal zákonodarca jasne na javo vôľu, že zodpovednosť pachateľa nemá byť zmenšovaná kusým alebo umelým výkladom učinенého urážlivého prejavu. Aj v súdenom prípade pri posudzovaní smyslu závadného článku, ktorý vyšiel v periodickom časopise »T.« a ktorým sa Dr. I. cíti na cti dotknutý, nutno hľadať na celý obsah článku, tedy na to, že podľa článku J. R. na schôdzi v T. na Dr. I. volal »Vy nás posudzujete jako maďarónov. Vy, ktorý ste mali napísané na kancelárii: »So mnou možno pojednávať len po maďarsky«, i na to, že sa v článku uvádza »a pán poslanec, sudca nad živými a mrtvými Slovákmi, čo odpovedali? Len toľkoto: Mali to aj iní!« Treba však hodnotiť i dodatok článku, kde sa Dr. I. vyzýva, aby sa osvedčil, ako to bolo a čo to bolo s týmto nápisom.

Mýlili sa nižšie súdy, keď boli toho názoru, že tu ide o reportáž zo schôdze. O tom by snáď mohla byť reč, keby nebolo uvedené dodatku a keby nebolo v rozsudku prvého súdu zistené, čo aj vrchný súd prevzal, že článok je polemikou na výtku Dr. I. t-ským občanom, že sú maďaróni. Keď sa však hodnotia aj tieto okolnosti, pripúšťa článok ten správny výklad, že mal byť odpoveďou na výčitku maďarónstva t-ských, v ktorej sa Dr. I-ovi upiera právo robiť zo seba sudcu nad inými (»pán poslanec, sudca nad živými i mrtvými Slovákmi), preto, že sám sa choval ako Slovák spôsobom zavrhnutia hodným, majúc na kancelárii uvedený nápis.

Zo znenia článku, z usporiadania jeho obsahu i z pripojenej konečnej výzvy nutno prísť k záveru, že sa v ňom ďalej rozširuje tvrdenie R-ovo na schôdzi prednesené, že Dr. I. mal na kancelárii zavrzenia hodný nápis. Že v tomto obsahu nutno shľadávať skutkovú podstatu pomlavy, dovodil už vrchný súd vo svojom rozsudku.

Naproti tomu však pochybil a tým založil zmätok podľa § 385, č. 1c) trp., ktorý súkromý žalobca uplatňuje, keď došiel k názoru, že sa dôkaz pravdy obžalovanému podaril. Dôkaz pravdy bol mylne obmedzený na to, či je pravdive referované vo zpráve o tom, ako sa D. I. k výtke R-ovej vyjadril. Keď obsahuje závadný článok, ako bolo dovedené, pomluku, že Dr. I. mal na dverách závadný nápis, potom bolo by možno hovoriť o podarenom dôkaze pravdy, keby bolo dokazované, že tomu tak skutočne bolo, že ten nápis tam bol. Avšak taký dôkaz so strany obžalovaného nebol ani ponúkaný, ba naopak obžalovaný, jak prvý súd zisťuje a vrchný súd preberá, sa vyjadril v tom smysle, že to vôbec tvrdiť nemôže, že Dr. I. závadný nápis na kancelárii mal.

Z tohoto jeho prehlásenia však súčasne plynie, že by sa obžalovaný dôvodne nemohol dovolávať ani dôkazu omluviteľného omylu, lebo predpokladom toho, že sa niekto chce tohoto dôkazu dovolávať, je, že o pravdivosti svojho tvrdenia sám bol presvedčený, ačkoľvek by sa i do-
datočne ukázalo, že tomu tak bolo na základe omylu, ktorého omluviteľnosť potom skúma súd. Obžalovaný však ani sám nevrtdil, že by o pravdivosti výčitky bol presvedčený. Nemohol sa preto ani nachádzať v omluviteľnom omyle v tomto smere. V jeho zodpovedaní nemožno tedy sľadávať ani nabitúny dôkaz omluviteľného omylu.

Bolo preto zmätočnej sťažnosti vyhoveť a vyniesť rozsudok odsudzujúci.

Rozhodnutia Najv. spr. súdu.

Živnostenské právo. Potvrzení průkazu o pomocnickém zaměstnání podle § 15. odst. 5 zákona živnostenského č. 259/1924 živnostenským společenstvem může býti kdykoli jakožto pouhé osvědčení určité skutečnosti zrušeno, zjistí-li se, že skutečnost osvědčovaná není ve shodě se skutečným stavem věci. — Právo zrušiti potvrzení pracovního vysvědčení přísluší představenstvu společenstva. — Podle § 15 odst. (5) zákona č. 259/1924 Sb. má průkaz o pomocnickém zaměstnání býti potvrzen starostou společenstva. Živnostenskému společenstvu náleží dále podle § 160, odst. 3. lit. a) cit. zákona, aby své členy a příslušníky mělo v řádné patrnosti. Toto vedení členů a příslušníků společenstva v patrnosti nemá charakteru konstitutivního a zápis do seznamu pomocnického nezakládá tedy povahu poměru pomocnického, nýbrž je pouhým zápisem evidencním, který kdykoli může býti zrušen, zjistí-li společenstvo bezvadným způsobem, že osoba, o kterou jde, v dotyčné živnosti jako pomocník zaměstnána není. Potvrzení pracovního vysvědčení pak je pouhým osvědčením určité skutečnosti, vydaným na podklade evidence pomocných sil zaměstnaných v živnostech, a má tedy povahu ověření pravosti vysvědčení a materiálního průkazu o tom, že pomocná síla v živnosti skutečně byla zaměstnána a po kterou dobu. Již z povahy tohoto osvědčovacího aktu plyne, že je připuštěn důkaz opaku, a že živnostenské společenstvo samo může osvědčení toto odvolati, zjistí-li, že skutečnosti osvědčované se neshodují se skutečným stavem věci. Živnostenské společenstvo nemůže zkoumati podmínky pracovního poměru, a nemůže se vysloviti o platnosti dotyčné smlouvy, ale z toho neplyne ještě, že by nemohlo zkoumati, zda ve skutečnosti šlo o poměr pomocnický, ježto má-li živnostenské společenstvo svoje členstvo a příslušníky v patrnosti, musí míti možnost zjistiti, že o poměr pomocnický skutečně šlo, ježto poměr takový je právě předpokladem a předmětem evidence. — Má-li společenstvo právo zápis určité osoby do seznamu pomocnického a potvrzení pracovního vysvědčení za určitých předpokladů zrušiti, a není-li toto právo vyhraženo ani společenstevnímu shromáždění (§ 195 živn. zákona) ani rozhodčímu výboru (§ 208 a násl.) ani jiným funkcionářům (§ 172), pak působnost za přísluší představenstvu společenstva. (Nález z 3. III. 1936, čís. 11.226/36.)

Živnostenské právo. Ohlásí-li veřejná obchodní společnost živnost řemeslnou, musí živnostenský úřad zkoumati, zda alespoň jeden její společník, který je oprávněn za společnost provozovati obchody a ji zastupovati, podal pro dotyčnou živnost průkaz způsobilosti. — Živnostenský zákon č. 259/1924 Sb. počívá na zásadě, že i právnické osoby a společnosti mohou provozovati živnosti za stejných podmínek jako osoby jednotlivé, musí však zříditi způsobilého náměstka (§ 3). V § 20 pak se stanoví, že, ohlásí-li veřejná obchodní společnost řemeslnou živnost, musí aspoň jeden společník, který podle společenské smlouvy je oprávněn provozovati obchody společnosti nebo ji zastupovati, podati průkaz způsobilosti pro příslušnou živnost. Zákon tedy žádá, aby, ohlašuje-li veřejná společnost řemeslnou živnost, aspoň jeden společník, který je oprávněn za společnost provozovati obchody nebo ji zastupovati, pro dotyčnou živ-